

DETSKÝ ČIN ROKA 2024

Detské príbehy prinášajú ľudskosť, spolupatričnosť a vzájomný rešpekt

40 skutočných príbehov o dobre čítalo 22 017 detí z 295 slovenských škôl a cez reálne príbehy sa učili ako pomáhať ľuďom i prírode. Tieto deti ako detská porota rozhodli, ktoré skutky získali ocenenia Detský čin roka 2024.

24. ročník projektu prebieha pod záštitou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

V dnešnej dobe, keď svetom hýbu mnohé prevratné udalosti, často negatívneho charakteru, každá pozitívna informácia má vysokú hodnotu a mimoriadny význam. Skutočné príbehy o dobre prinášajú nádej, zamyslenia nad svetom, v ktorom žijeme, inšpiráciu a vieru v to, že sa okolo nás dejú aj dobré veci.

Kľúčové témy detských príbehov sú: hodnota ľudského života, pomoc v rodine, priateľom i cudzím ľuďom, integrácia zdravých a postihnutých, ochrana prírody. Svet projektu Detský čin roka je taký, v ktorom by sme všetci chceli žiť - plný vzájomnej spolupráce, rešpektu, spolupatričnosti a nezištnej pomoci.

«Projekt Detský čin roka nie je to súťaž v robení dobra, sú to príbehy o dobre a jeho mnohých podobách, dôkaz toho, ako deti pomáhajú, aké sú všímavé a láskavé. Detský čin roka tieto príbehy prináša ostatným deťom, aby sa inšpirovali a hľadali vlastné možnosti ako pomáhať. Nám dospelým pripomína hodnoty ľudskosti, obetavosti, empatie a odvahy. Každý rok príbehy dobra číta, učí sa cez ne a identifikuje sa s nimi desaťtisíce detí. Je to také semienko dobra, ktoré je vložené do týchto detí, motivuje ich a pomáha sa zorientovať v hodnotách... dodáva k projektu Saša Broadhurst-Petrovická, štatutárka OZ Detský čin roka.

Priebeh projektu Detský čin roka 2024

V prvej etape projektu občianske združenie Detský čin roka motivovalo deti k robeniu dobrých skutkov a vyzvalo deti i verejnosť k zaslaniu príbehov o dobrých skutkoch detí. Písali deti, učitelia, rodičia i neznámi ľudia, ktorým deti pomohli.

40 nominovaných príbehov

Počas leta výberová komisia vybrala 40 nominovaných skutkov v nasledovných ôsmich kategóriách: **Záchrana života, Pomoc v rodine, Pomoc rovesníkom, Pomoc iným ľuďom, Pomoc prírode, Dobrý nápad a Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin a Dobrý čin na nete.**

Detská porota - čítanie príbehov na školách

V druhej etape projektu učitelia s deťmi čítali príbehy na hodinách etickej výchovy, slovenského jazyka, náboženskej výchovy či v školskom klube. Spoločne sa rozprávali s deťmi o príbehoch a hodnotách, ktoré detské skutky prinášajú.

V roku 2024 boli príbehy k dispozícii aj v online forme. Príbehy načítali Katarína Brychtová a Ludwig Bagin a sú dostupné na webstránke www.detskycin.sk

Tento nový spôsob prezentácie príbehov bol veľmi využívaný pedagógmi a všetky kategórie mali spolu **takmer 15 000 vzhliadnutí**.

Každé dieťa malo právo vybrať a oceniť jeden z príbehov v každej kategórii, čo je podľa pedagógov mimoriadne zaujímavá skúsenosť pre deti. Uvedomujú si rozdiely vo výbere príbehov, učia sa chápať rozdielnosť vo vnímaní, navzájom o príbehoch rozprávajú. Právo individuálneho hlasu dalo každému dieťaťu možnosť uvedomiť si vlastnú hodnotu a akceptáciu zo strany ako kolektívu, tak i celej spoločnosti.

22 017 detí z 295 slovenských škôl rozhodlo, ktoré skutky získali ocenenie v jednotlivých kategóriách.

Online Anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom ĽudiaĽuďom.sk

Anketa pre verejnosť bola realizovaná predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou mohli podporiť dobro a inšpirovať sa dobrými skutkami detí. Je to tiež cesta, ako upriamiť pozornosť verejnosti k témam, ktoré projekt prináša.

Sme hrdí, že sme už tradičným partnerom tohto prínosného projektu. V tomto roku sme sa rozhodli, že odmeníme päť príbehov s najvyšším počtom hlasov. Cenou sú nové notebooky od firmy Lenovo, ktorá sponzorské dary venovala našej organizácii a my ich s radosťou odovzdáme tohtoročným víťazom online ankety Detského činu roka, dodáva Ján Laš výkonný riaditeľ neziskovej organizácie ĽUDIA ĽUĎOM, ktorá prevádzkuje rovnomený darcovský portál.

V online hlasovaní detské skutky získali spolu 4348 hlasov. Skutok s najvyšším počtom hlasov vykonala Viktória, ktorá iniciovala triedu pri integrácii zdravotne znevýhodneného spolužiaka do kolektívu. Za tento hrdinský čin získala najväčšiu podporu verejnosti v počte 582 hlasov.

Vítazi jednotlivých kategórií pre rok 2024.

ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

Mia zachránila život trojročnej sestričky

Posielam skutočný príbeh, ktorý sa udial úplne čerstvo, dňa 18. 6. 2024, žiačke Mii Majzeovej, ktorá zachránila život svojej trojročnej sestre. Niekedy sa udeje čin, ktorý je viac ako jednotky na vysvedčení... Ide o záchranu ľudského života! Mia, žiačka tretieho ročníka základnej školy, zachránila svoju mladšiu sestru, ktorá skočila do hlbokého bazéna bez rukávco a začala sa topiť. Deti si ju všimli, až keď ležala na vode bez pohybu, tvárou hore. Mia sa ju snažila vybrať z bazéna. Popisovala ju ako „handrovú bábiku“. Z bazéna jej musela pomáhať mama, ktorá volala sanitku. Mia duchapriťomne zareagovala, a keď videla, že sestra nedýcha, začala jej dávať umelé dýchanie a masáž srdca. KPR (kardio-pulmonálna resuscitácia). Mamina dýchala z úst do úst a Mia masírovala, čo to dalo. Keď sme sa jej pýtali, kde sa to naučila, vyjadrila sa, že bola v tábore, kde sa to učili, a v škole dostala aj diplom, keď mali prednášku o prvej pomoci a ona správne oživovala. Zareagovala výborne a do príchodu sanitky sa jej s pomocou dospelých podarilo sestru dostať späť. Malú sestru previezli do trenčianskej nemocnice a potom vrtuľníkom do Bratislavy, kde sa o ňu postarali lekári. Nebyť odvahy a statočnosti jej sestry, lekári by už prácu nemali... Bolo zaujímavé, keď

sme Miu na konci školského roka ohodnotili mimoriadnou cenou, a jej reakcia na 20-eurovú poukážku, ktorú si môže uplatniť na nákup čohokoľvek bola: „Kúpim niečo sestre Ninke.“

List napísala Mgr. Soňa Bellová, pedagogička, skutok vykonala Mia Majzelová, v šk. roku 2023/2024, žiačka 3. triedy, ZŠ Veľkomoravská 12, Trenčín

POMOC V RODINE

Nikola pomáha dedkovi

Pokúsim sa vám opísať, ako som pomáhala a stále pomáham môjmu dedkovi. Moja babka pred dvoma mesiacmi zomrela. Bola štyri roky ležiaca a sedem rokov mala demenciu. Dedko sa za tie štyri roky na lôžku o babku sám staral, iba na víkendy sme za ním s mamkou jazdili. Pomáhali sme mu s babkou, upratovali, varili atď. V januári dedka veľmi bolela ruka a nemohol ju zdvihnúť, tak šli s mamkou k lekárovi. Povedali mu, že má preťaženú ruku a natrhnutý sval a začal s rehabilitáciou. Rehabilitácia mu pomohla, ale úplne nevyliečila. Na konci februára babka dostala tretiu mozgovú mŕtvicu, zostala v bdelej kóme a dedko babku nechcel dať do nemocnice, tak zostala doma. Bolo to obdobie mojich prázdnin. Vtedy mala aj mamka dovolenku a začali sme sa starať o babku. Bolo to veľmi náročne fyzicky, ale aj psychicky. Dlho do noci som nespala, museli sme jej odsávať hlien, pravidelne merať teplotu, ak ju mala, dávať obklady, merať saturáciu kyslíka... Jej stav sa každým dňom zhoršoval, nevedeli sme, že či vôbec pôjdem do školy a mamka do práce, no nakoniec sme sa v nedeľu rozhodli, že v tom dedka a susedy nemôžeme nechať, keďže mamka je zdravotná sestra. Zavolala do práce, aby za ňu niekto prevzal služby a mňa ospravedlnila v škole. Nemohla som ostať sama doma, lebo ocka už, žiaľ, tiež nemám a moja pomoc sa pri babke zišla. No v pondelok večer nás babka opustila. V súčasnosti dedkovi diagnostikovali Parkinsonovu chorobu. Začal k nám chodiť na víkendy, aby sme to mali jednoduchšie a nemuseli za ním jazdiť a aby som nebola sama doma, keď má mamka dennú službu. Trávime spolu čo najviac času, pozeráme staré české klasiky, jeme zmrzlinu, pozeráme staré fotky, pri ktorých sa dedko stále rozpamätá, a spomíname. Ak dedko potrebuje pomoc so zdvihnutím z gauča alebo stoličky, alebo keď chce podať vodu, vždy mu pomôžem – som ako jeho pravá ruka. Dedko má 80 rokov a veľmi ho ľúbim. V mojich očiach je hrdina po tom, čím si všetkým prešiel, a dúfam, že sa dožije mojej svadby.

List napísala a skutok vykonala Nikola Petriláková, v šk. roku 2023/2024, žiačka 7. triedy, ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

POMOC ROVESNÍKOM

Každé dieťa by si zaslúžilo mať svoju Viki

V pohľadnici stálo najkrajšie pranie na svete.

Všetko najlepšie k твоjim narodeninám! Mám Ťa veľmi rada a vždy tu budem pre teba!

TVOJA VIKI. A za textom srdce.

Toto pranie k 9. narodeninám dostal Ivko od svojej spolužiačky VIKI. Ivko je neobyčajný chlapec, ktorý má detskú mozgovú obrnu, a aj napriek svojmu zdravotnému znevýhodneniu ho Viki a aj jeho spolužiaci prijali medzi seba. S Viki chodia spolu do triedy už od škôlky. V tom čase Ivko nevedel behať, len s pomocou špeciálneho chodítka, jeho reč bola nezrozumiteľná a ruky ho vôbec neposlúchali, ale deti sa mu nikdy nesmiali. Pýtali sa, kedy bude behať, ale nie s posmechom, skôr zo zvedavosti.

Ivko navštevuje bežnú základnú školu tak ako zdravé deti. Jeho nohy sú stále slabšie ako nohy jeho spolužiakov, preto nikdy na telesnej necvičí. Ruky nevedia tak pracovať s perom, aby mohol písať ako jeho spolužiaci, preto píše na počítači. Na čítaní mu to ide pomalšie a často mu nerozumie celá trieda. Na dlhšie prechádzky, do divadla a na výlety chodí vo vozíku, alebo v špeciálne upravenom kočíku pre nechodiace deti. Je celkom iný ako obyčajné deti, ale nikdy sa mu nikto nesmial, nenadával mu, naopak, má okolo seba len deti s obrovským srdcom, ako je VIKI. Deti, ktoré by mohli byť inšpiráciou aj pre dospelákov, pretože hľadajú spôsob, ako sa to dá, a nie výhovorky, prečo to nejde.

Na Deň detí Viki spolu s kamarátkami vymysleli, že Ivka dostanú na skákací hrad a chceli, aby sa šmykol na veľkej šmýkačke spolu s ním a zažil tak rovnakú zábavu, akú môžu prežívať ony. Ivko je menší ako dievčatá a váži asi tak ako baby. Bolo to milé pranie dostať ho hore, ale vôbec nie jednoduché. Ivko sám nevedel zdolať prekážky a dostať sa tak do výšky. Spoločne to skúšali z jednej strany, potom z druhej strany a stále to nešlo, ale Viki bola vytrvalá a nevzdávala sa. Vyšplhala hore ako prvá a ťahala Ivka za obe ruky, no stále to nedokázala. Zavolala si na pomoc spolužiačku a rozdelili si ťahanie. Jedna sa snažila vytiahnuť Ivka za ľavú ruku, druhá za pravú ruku, dole bola tretia spolužiačka, ktorá tlačila nohy hore, ale opäť bez úspechu.

Vrátili sa na pravú stranu skákacieho hradu a skúsili to tretíkrát, prišla im na pomoc Ema. Viki stála v strede prekážky a ťahala Ivka za trup. On sa oprel do kolien, Emka ho istila zdola a spoločne to konečne dokázali. Ivko sa mohol šmyknúť tak ako zdravé deti a vychutnať si to rovnako ako všetci, nie len dole skákať na kolenách. Spoločne s Viki sa šmykli v objatí a ich úsmev a radosť v tvárach bol svedectvom ozajstného šťastia, priateľstva a dôkazom, že ten text v praní neboli len prázdne slová.

Dnes po troch rokoch integrácie je Ivko súčasťou veľkého kolektívu, kde je spolu s ním 26 detí. Vie, že je iný, ale nemusí každý deň vysvetľovať a dokazovať, že aj on si zaslúži mať obyčajný život. A to práve vďaka deťom, ako je VIKI. Každé dieťa by si zaslúžilo mať svoju Viki. Osobu, o ktorú sa vieme v ťažkých časoch oprieť. Kamaráta, čo tu bude vždy pre nás.

List napísala Ľubica Porubcová, Ivankova matka, skutok vykonala Viktória Trubanová a kolektív detí v šk. roku 2023/2024, žiaci 2. A triedy, Základná škola s materskou školou, Malonecpalská ulica 206/37, Prievidza

POMOC ĽUĎOM

Miška pomohla neznámej panej

Konať zlo je dnes veľmi ľahké, pohádať sa s niekým, ohovárať ho, klamať, ubližovať slovne či fyzicky, to je celkom bežné. Svet nie je však len čierny, má aj svetlé chvíľky a občas sa stane pravý opak. Ako triedny učiteľ opíšem skutočný príbeh štvrtáčky Mišky, ktorá svojim srdiečkom denne rozdáva pomoc, radu i mnoho viac. Je skromná, snaživá, slušne vychovaná, na svoj vek je nadpriemerne nezištná, empatická, ochotná pomôcť bez toho, aby za to niečo očakávala, schopná sa vcítiť do kože, pocitov, bolesti iných... Miška, malé, tiché 9-ročné dievča, muselo začať chodiť zo školy i do školy domov samé. Nebolo to jednoduché... Miška bez toho, aby uvažovala nad odmenou, či len zapojením sa do nejakej súťaže, pochvalou a pod., sama od seba napísala za dobrovoľnú DÚ stručne a výstižne list mne, citujem: „Išla som sama, bojazlivo, na zastávku. Dám to? Neverila som si. Po nejakom čase čakania som si všimla starú paniu, ktorá sedela sama na lavičke oproti cez cestu v tieni stromov a opierala sa o stĺp. Bála som sa, lebo som ju nepoznala a učiteľ i rodičia hovorili, aby som sa s cudzími ľuďmi veľmi nepúšťala do rozprávania. No, nedalo mi. Nabrala som odvahy, pozrela sa cez frekventovanú cestu a s malým srdiečkom som prešla na druhú stranu. Pozdravila som sa a spýtala sa na to, ako jej môžem pomôcť, mala som pocit, že niečo nie je OK. Povedala mi, že je jej zle a nevie sa dovolať synovi. Následne som to skúšala aj ja, ale nešlo to, v niečom bol problém... Pomohla som teda babke prejsť cez cestu, kde už prichádzal autobus. Syn napokon zavolať späť a ona mu povedala, že sa dobre necíti a potrebuje pomoc, ale nech sa nebojí, lebo je pri nej dievčatko, ktoré ju doprovodí domov, možno aj zavolať 112 v prípade núdze. Teta ťažko dýchala a mala som strach, ako to dopadne, ešte nikdy som nič podobné nezažila. Ako to hovoril učiteľ, 30x stlačiť a 2x vdýchnuť, nie, opačne, bola som v pomykove, či to zvládnem. Dala som sa jej napíť a sledovala jej mimiku, správanie, vyzerala vyčerpane. Autobus zastal na konečnej a pomaly sme sa dostali po schodoch von. Teta nevládala, opierala sa o mňa, ja som tiež končila so silami, veď aj ona mala slabé nohy a spoliehala sa na mňa. Verila som do konca, že budem mať dostatok síl, aby som pomohla. Povzbudzovala som ju, už nie sme ďaleko, už len chvíľu, no mala som dosť. Netušila som, koľko ešte potrvá tento boj o pomoc, úspech, život? Boli sme v celi. Unavená, no povzbudená silným zážitkom som spozorovala chlapa pri vchode domu, ktorý mi bežal oproti. Je koniec, viac urobiť neviem. Syn ju zobral, poďakoval a viac sme sa nevideli. Verím, že teta dostala rýchlu zdravotnú pomoc a dostala sa z najhoršieho. Budem ju kontaktovať, lebo bývam neďaleko.

Ponaučením pre mňa do budúcnosti bude, mať oči otvorené, ruky pripravené, srdce na správnom mieste. Nie každý, kto leží na zemi, opiera sa o stenu, rozpráva nezrozumiteľne, musí byť opitý a podobne. Som na seba hrdá a rada to urobím i druhýkrát...“ I ja som na ňu pyšný, nie každý dospelý by reagoval podobne, rozhodnúť sa v správnom čase správnym spôsobom, to nejde len tak, intuícia i srdce niekedy napovedia viac.

List napísal Andrej Krupa, pedagóg, skutok vykonal Michaela Dóšová, v šk. roku 2023/2024, žiačka 4. triedy, ZŠ Haličská cesta 1493/7, Lučenec

POMOC PRÍRODE

Nela, Emka a Damian zachránili psy v obci

Bol slnečný jarný deň. Vyučovanie sa skončilo a žiaci sa rozutekali domov. Nelka a Emka, šiestacky, sa ostali hrať na ihrisku na námestí. Piatok Damian, ich dobrý kamarát, išiel práve okolo, tak na neho zavolali a presvedčili ho, aby ostal na ihrisku s nimi. Po chvíli strávenej spoločnou hrou si išli deti oddýchnuť na lavičku, keď v tom sa na námestí zjavili dvaja muži. Už od prvého momentu boli deťom nesmierne podozriví: jeden z nich mal čiernu šiltovku, ktorú mal nasadenú tak, aby mu nebolo vidieť do tváre, a pôsobil veľmi nervóznym dojmom. Druhý, muž v okrúhlych okuliároch, mal na rukách nasadené gumené rukavice, aké sa používajú pri práci s chemikáliami. Muž prešiel cez ihrisko k plotu rodinného domu a začal k sebe lákať psa za plotom. Ten veselo pribehol, vysakoval a bláznil sa, no deti si všimli, že podozrivý pán vytiahol zo zeleného vrečka niečo, čo im veľkosťou i farbou pripomínalo kaleráb, a hodil to psíkovi. Psík „pochúťku“ oňuchal a s chuťou ju spapal. Deti rýchlo pochopili, že sú zrejme svedkami niečoho nekalého, preto sa snažili tváriť nenápadne, predstierali, že sa o niečom vášnivo rozprávajú a pomaly sa presunuli k opačnej strane domu, v ktorom psík býval (podozriví muži zatiaľ utekali hore námestím na Vinohradskú ulicu). Naliehavo vyzváňali pri vchodových dverách, ale márne. Nik im neotváral. Keď ani susedia vo vedľajšom dome nevedeli, kde majitelia sú a kedy sa vrátia, rozhodli sa napísať list, v ktorom popísali celú situáciu. Vo chvíli, keď ho plánovali hodiť do schránky, majitelia sa vrátili. Do pár minút bol majiteľ so psíkom na ceste k veterinárovi, kde psíkovi vypláchli žalúdok a zistilo sa, že spomínanou „pochúťkou“ bola otrava na slimáky. Spomínaní muži sa podľa viacerých svedkov potulovali po našej obci a mali v úmysle ublížiť viacerým zvieratkám. Deti preto neváhali a spustili záchrannú akciu – cez sociálne siete i osobne (chodením od domu k domu) kontaktovali rodinu, kamarátov, známych i neznámych, aby ich varovali pred ďalšími podobnými útokmi na ich domáчих miláčikov. Svojím rýchlym a zodpovedným konaním trojica kamarátov zachránila nielen život jedného konkrétneho psíka, ale ochránila i životy ďalších zvieratiek z našej obce.

List napísala Mgr. Daniela Januchová, pedagogička, skutok vykonali Nelka Belková, Emka Michalková a Damian Böhm – Klein, v šk. roku 2023/2024, žiaci 5. a 6. triedy, Vinohradská 62, Šenkvice

DOBRÝ NÁPAD

Dobré vidíme iba srdcom

Sme šiestaci a už polroka máme nového kamaráta. Vlastne, ešte sme sa nestretli, pretože Idd Randu žije v Keni v mestečku Mtwapa. Je ešte celkom malý, nedávno oslávil štvrté narodeniny. Keď nám pani učiteľka ukázala jeho čarovný úsmev, naše srdcia sa roztopili. Bolo pár týždňov pred Vianocami a my sme sa rozhodli, že si toto dieťa adoptujeme prostredníctvom o. z. Viac než šperk. Formality vybavila pani učiteľka a my sme sa pustili do vyrábania všakovakých vianočných ozdôb, dekorácií a malých mydielok, ktoré sme potom predávali na trhoch v škole a vo farnosti. Za získané peniaze sme mohli zaplatiť niekoľko mesačných splátok, zvýšilo nám dokonca aj na vianočný darček pre Idda a jeho rodinu. A tak sme im kúpili kozu a niekoľko základných potrieb na živobytie. Držiac vytlačenú fotografiu

nášho malého priateľa, sme sa odfotili pri vianočnom stromčeku a túto našu fotku sme mu poslali, aby vedel, kto na neho v diaľke myslí. Aké bolo naše prekvapenie, keď nám o niekoľko týždňov na oplátku prišla jeho fotka, ako zamyslene drží túto našu vianočnú fotografiu. Veľmi nás to povzbudilo. Čoskoro sme sa opäť pustili do práce a zhotovovali veľkonočné vence, plné farebných ozdôb, a pokúšali sme ich predať v škole, ale i cez internet. A tak opäť naše peniažky putovali do Afriky a robili radosť. Ale i naše oči sa smiali, keď sme pozerali na Idda, ako neveriacky drží v rukách futbalovú loptu a pred ním ešte množstvo potravín. Keď sa blížil Deň detí, uvedomili sme si, že nie všetky deti na svete môžu tento deň prežiť v radosť ako my. Tentoraz sme si odopreli z nášho vreckového a prispeli sme na malú hračku, fixky a omaľovánku, drobnosti, ktoré robia deťom radosť. Naša pomoc je iba malou kvapôčkou v mori ľudského trápenia. Nechceme sa ňou chváliť, ale motivovať druhých, veď aký by bol svet krásny, keby sme každý deň mysleli aj na iných.

List napísali a skutok vykonali Šimon Vlkovič, Nina Haulíková, Beáta Lisayová, Simona Jančová, v šk. roku 2023/2024, žiaci 6. triedy, ZŠ Andreja Kmeťa Ul. M.R.Štefánika 34 Levice

CENA SAŠKY FISCHEROVEJ – MALÝ VEĽKÝ ČIN

Všímavé deti odprevadili zraneného psíka za „dúhový most“

Nie všetkým psíkom je dopriate prežiť svoj život v milujúcej rodine. Niektorí odídu za dúhový most bez toho, aby našli „svojho“ človeka. Aj ten, o ktorom je tento príbeh, našiel toho svojho (tých svojich) až v posledné hodiny svojho života. Ten deň začínal pre 3 deti z našej školy ako každý iný. Raňajším autobusom cestovali do školy, rozprávali sa. S prekvapením však zistili, že autobus omylom zabočil do ulice, ktorou bežne nechodievala. A ako sa hovorí, že nič nie je náhoda, práve na tej ulici HO zbadali! Na kraji cesty ležal bez povšimnutia zranený psík. Všetkým miestnym bol známy, každý deň sa potuloval po ulici a hľadal niečo lepšie, ako mal doma. Koľko ľudí, áut, prešlo okolo neho bez povšimnutia? Koľkí sa tak veľmi ponáhľali? Naši žiaci, len čo vystúpili z autobusu pred školou, utekali späť na ulicu, na ktorej psík ležal. Videli, že je zle! Snažili sa ho hladkať, prikryť a tíšiť. Tušili, že je zle, lebo psíkovi tiekla krv z ňufáčika. Po tvárach sa im kotúľali veľké slzy. Vtom pri nich zastalo auto, v ktorom sedela mamička jedného žiaka našej školy. Opýtala sa, čo sa stalo, a snažila sa im pomôcť. Spoločne volali veterinárovi, psíka naložili do auta a odviezli ho do veterinárnej ambulancie. Žiaľ, neskoro! Psík počas vyšetrenia „odišiel“. Bol v tak zúboženom stave, vychudnutý, začervenený a doráňaný, že nemal žiadnu šancu prežiť. Deti ronili slzy ako hrachy a rozhodli sa psíka aspoň pochovať. Teta Janka (pani z auta) im pomohla, spoločne sa za psíka pomodlili a ešte v ten istý týždeň mu na hrob priniesli kvietky. Toľko odhodlania, úsilia a lásky mali v ten deň v sebe tieto 3 deti! Riskovali problém v škole aj doma. Návrat na vyučovanie v ten deň bol veľmi ťažký, nevládali na nič iné myslieť a sústrediť sa. Našťastie sa v škole stretli s veľkou podporou. Aj zo strany pani riaditeľky, učiteľov a zo strany spolužiakov sa im dostalo veľa obdivu a pochvaly. A čo psík? V posledných chvíľach svojho života pocítil to, čo celý život nemal. Nehu, lásku, záujem, starostlivosť, pocit, že aj na ňom niekomu záleží.

List napísala Mgr. Denisa Mojžišová, pedagogička, skutok vykonali Vanessa Pondušová, Lucia Výbošťoková, Patrik Kido, v šk. r. 2023/2024, žiaci 5. a 6. ročníka ZŠ A. Ostrolúckej, Školská 341/28, Budča

DOBRÝ ČIN NA NETE

Pomoc kamarátke v núdzi cez Messenger

Všetko sa to začalo v jeden deň, keď som z ničoho nič nedokázala chodiť. Sny a vysnívaná budúcnosť zmizla v prachu a smútku. Všetko, čo kedysi dávalo zmysel, ho zrazu prestalo dávať. Strašidelný pocit som cítila až kdesi v žalúdku. A v ten deň, ako sa to všetko začalo, som zavolať spolužiačku cez Messenger. Po dlhých videohovoroch s ňou cez sociálnu sieť som sa konečne ukludnila a vypla hlavu. Išla som spať s pocitom, že do rána to celé prejde. Prišiel druhý deň a bolesť sa stupňovala. Hneď ráno sme šli k pani doktorke. Bola som nesústredná, vystresovaná a vôbec som ich nepočúvala. Až sa z jej úst ozvalo: „Zbal si hygienické veci, pyžamo, zubnú kefku, pretože ideš do nemocnice.“ V tú chvíľu, ako to povedala, vo mne niečo zomrelo a naplnil ma hrozný pocit. Pociť priam depresívny, pocit slabosti a nemožnosti. Všetko sa mi zosypalo pred očami, ako hrad z piesku. Blížili sa Majstrovstvá Európy v pretláčaní rukou, tréningy, oslavy a ja som mala ležať v nemocnici. Ja, ktorá som žila týmto športom a mala som ísť čoskoro súťažiť. Už cestou do nemocnice som volala mojej spolužiačke opätovne cez Messenger. Tá ma utešovala, aj keď bola určite z toho tiež vystresovaná. Myslím si, že tiež nie je najľahšie počuť, že vaša zdravá kamarátka ide do nemocnice. Keď sme stáli pred nemocnicou a následne sme vchádzali cez prah nemocničných dverí, rozplakala som sa. Po prijatí na izbu sme sa opätovne spojili cez Messenger. Ona bola moja každodenná podpora, nech sa dialo čokoľvek, vždy tu bola pre mňa. Hoci to bolo cez telefón a cez net, ale pre mňa tu bola. Veľmi mi pomohla a spríjemňovala moje chvíle smútku, aby mi už bolo lepšie. Prešli dva týždne, doktori stále nevedeli, čo mi je a čo spôsobuje moje ochorenie. Pani doktorka oznámila mojej mamine, že idem na prevoz do Martina, že v tejto nemocnici mi už nedokážu pomôcť. Znova ten pocit, pocit bezradnosti. Celá naplnená smútkom som sa už nedokázala udržať a plakala som, akoby sa môj plač už nedal ani zastaviť. Ležala som v sanitke a prevážali ma do martinskej nemocnice. Išla so mnou aj moja mama, ktorá má tiež s mojím ocinom veľmi podporovali. Opätovne som mala potrebu sa spojiť s mojou spriaznenou dušou a podeliť sa o moje trápenie. Napísala som jej správu cez Messenger. A ten za chvíľu zazvonil a bola tam ona. Vystresované sa ma pýtala, čo sa stalo. Ja som jej s plačom vyrozprávala, čo sa deje a kam idem. Neustále ma povzbudzovala a celý čas utešovala. Keď ma priviezli do nemocnice, bolo už večer, všade tma a ticho. Takmer celú noc som bola s ňou v spojení, bola mi neuveriteľnou oporou. Aj keď sme neboli spolu, ale videli sme sa len cez Messenger, veľmi mi to pomáhalo. Prešli 2 týždne, mám za sebou operáciu a rôzne vyšetrenia. Vyzerá to tak, že idem domov. Po menších komplikáciách som domov nakoniec išla. Keď som bola už doma, tak som jej napísala správu cez Messenger a opýtala som sa jej, kde práve je, a videla som ju von z okna z nášho domu. Utekala som, čo mi sily stačili, a ani si neviete predstaviť, ako som sa na toto stretnutie veľmi tešila. Na chvíľu bolo dobre. Prešiel týždeň a znova ležím v nemocnici. Už na JIS-ke a opäť sa s plačom spájam s mojou spolužiačkou. Tá ma vždy podrží, je to moja veľká opora. Prešli dva týždne a pustili ma domov. Teraz som už 4 týždne doma a chcela by som sa jej poďakovať za všetko, čo pre mňa robila, za čas, ktorý mi takto na diaľku dávala, a za jej radosť, ktorou ma utešovala. **ĎAKUJEM TI ZA VŠETKO!**

List napísala Natália Baleková, skutok vykonalí Vanessa Buková, v šk. r. 2023/2024, žiačky ZŠ s MŠ Oravská Polhora 130

CENA ĽUDIA ĽUĎOM

1.miesto

Každé dieťa by si zaslúžilo mať svoju Viki

V pohľadnici stálo najkrajšie pranie na svete.

Všetko najlepšie k tvojim narodeninám! Mám Ťa veľmi rada a vždy tu budem pre teba!

TVOJA VIKI. A za textom srdce.

Toto pranie k 9. narodeninám dostal Ivko od svojej spolužiačky VIKI. Ivko je neobyčajný chlapec, ktorý má detskú mozgovú obrnu, a aj napriek svojmu zdravotnému znevýhodneniu ho Viki a aj jeho spolužiaci prijali medzi seba. S Viki chodia spolu do triedy už od škôlky. V tom čase Ivko nevedel behať, len s pomocou špeciálneho chodítka, jeho reč bola nezrozumiteľná a ruky ho vôbec neposlúchali, ale deti sa mu nikdy nesmiali. Pýtali sa, kedy bude behať, ale nie s posmechom, skôr zo zvedavosti.

Ivko navštevuje bežnú základnú školu tak ako zdravé deti. Jeho nohy sú stále slabšie ako nohy jeho spolužiakov, preto nikdy na telesnej necvičí. Ruky nevedia tak pracovať s perom, aby mohol písať ako jeho spolužiaci, preto píše na počítači. Na čítaní mu to ide pomalšie a často mu nerozumie celá trieda. Na dlhšie prechádzky, do divadla a na výlety chodí vo vozíku, alebo v špeciálne upravenom kočiiku pre nechodiace deti. Je celkom iný ako obyčajné deti, ale nikdy sa mu nikto nesmial, nenadával mu, naopak, má okolo seba len deti s obrovským srdcom, ako je VIKI. Deti, ktoré by mohli byť inšpiráciou aj pre dospelákov, pretože hľadajú spôsob, ako sa to dá, a nie výhovorky, prečo to nejde.

Na Deň detí Viki spolu s kamarátkami vymysleli, že Ivka dostanú na skákací hrad a chceli, aby sa šmykol na veľkej šmýkačke spolu s ním a zažil tak rovnakú zábavu, akú môžu prežívať ony. Ivko je menší ako dievčatá a váži asi tak ako baby. Bolo to milé pranie dostať ho hore, ale vôbec nie jednoduché. Ivko sám nevedel zdolať prekážky a dostať sa tak do výšky. Spoločne to skúšali z jednej strany, potom z druhej strany a stále to nešlo, ale Viki bola vytrvalá a nevzdávala sa. Vyšplhala hore ako prvá a ťahala Ivka za obe ruky, no stále to nedokázala. Zavolala si na pomoc spolužiačku a rozdelili si ťahanie. Jedna sa snažila vytiahnuť Ivka za ľavú ruku, druhá za pravú ruku, dole bola tretia spolužiačka, ktorá tlačila nohy hore, ale opäť bez úspechu.

Vrátili sa na pravú stranu skákacieho hradu a skúsili to tretíkrát, prišla im na pomoc Ema. Viki stála v strede prekážky a ťahala Ivka za trup. On sa oprel do kolien, Emka ho istila zdola a spoločne to konečne dokázali. Ivko sa mohol šmyknúť tak ako zdravé deti a vychutnať si to rovnako ako všetci, nie len dole skákať na kolenách. Spoločne s Viki sa šmykli v objatí a ich úsmev a radosť v tvárach bol svedectvom ozajstného šťastia, priateľstva a dôkazom, že ten text v praní neboli len prázdne slová.

Dnes po troch rokoch integrácie je Ivko súčasťou veľkého kolektívu, kde je spolu s ním 26 detí. Vie, že je iný, ale nemusí každý deň vysvetľovať a dokazovať, že aj on si zaslúži mať obyčajný život. A to práve vďaka deťom, ako je VIKI. Každé dieťa by si zaslúžilo mať svoju Viki. Osobu, o ktorú sa vieme v ťažkých časoch oprieť. Kamaráta, čo tu bude vždy pre nás.

List napísala Ľubica Porubcová, Ivankova matka, skutok vykonala Viktória Trubanová a kolektív detí v šk. roku 2023/2024, žiaci 2. A triedy, Základná škola s materskou školou, Malonecpalská ulica 206/37, Prievidza, 971 01

CENA ĽUDIA ĽUĎOM

2.miesto

Mia organizuje zbierky a pomáha

Mia je odmalička zvyknutá pomáhať ľuďom. Pravidelne pomáha pri rozdávaní potravín rodinám a mamám samoživiteľkám v občianskom združení OZ Zdieľaj. Má 14 rokov a už ako 8-ročná podnietila v triede iniciatívu – zbierku potravín pre rodinu so 6 deťmi, za čo ju riaditeľka ocenila diplomom za Vysoko humánny prístup k svojmu okoliu. Pred dvoma rokmi prispela k pomoci ukrajinským mamám s deťmi, spolu s bratom sa aj dohodli, že chcú svoju detskú izbu prepustiť ukrajinskej mame s dcérou, ktorá bývala nakoniec polroka u nich doma v byte. Mia pomáha aj pri výdaji potravín a jedla pre bezdomovcov u Sestier Matky Terezy a myslím si, že by mohla byť vzorom pre veľa rovesníkov. Pomoc ľuďom považuje za samozrejmosť. Najviac v nej rezonujú malé deti v rodinách a ľudia na ulici, bez domova a bola som svedkom toho, ako aj u nich rezonuje pomoc tak mladej osoby. Za posledné dva roky aktívne a pravidelne pomáha pri zbierkach, výdaji potravín a humanitárnej pomoci, výdaji teplej stravy pre ľudí bez domova. Ako jeden pán bez domova jej pred mesiacom povedal: „Som rád, že vidím, že aj mladí ľudia chcú pomáhať.“

List napísali matka Mgr.Andrea Mišíková a Olesya Chaika, ukrajinská utečenkyňa, skutok vykonala Mía Mišíková, v šk. roku 2023/2024, žiačka 1. triedy, Bilingválne gymnázium, Zadunajská 4, Bratislava a tohto šk. roku žiačka 1. triedy, Stredná odborná škola pedagogická, Bull-ova 2, Bratislava

CENA ĽUDIA ĽUĎOM

3.miesto

Jakub pomáha variť tradičnú vianočnú kapustnicu pre bezdomovcov

Som mama úžasného chlapčeka Jakubka. Jakub je veľmi dobrosrdečný chlapec, teší ho, keď môže robiť radosť druhým. Je to už veľký 8-ročný chlapec. Naším každodenným večerným rituálom je ľahnúť si večer spolu do postele, povedať rozprávku o Kubkovi – hrdinovi, ako niečo zachránil a vynašiel. Jeden večer, keď mal 5 rokov, v deň pred Vianocami, sa má po rozprávke opýtal, či Ježiško nájde aj bezdomovcov, keď nemajú dom a nemajú stromček, a či im donesie darčeky? Vravím mu, že určite áno. „A čo budú jesť na Vianoce? Mamiii, mohli by sme zajtra uvariť viac kapustnice a spraviť viac zemiakového šalátu a rýb? Mami, prosím. Ja ti pomôžem. Mami, vieš si predstaviť, akí budú šťastní, keď budú jesť teplé jedlo na Vianoce?“ Vravím: „Kubko nieeee, teraz je covid, bojím sa, aby sme sa nenakazili.“ Presne o rok, keď mal 6 rokov, sa v ten istý večer deň pred Vianocami opýtal: „Mami, môžeme navariť kapustnicu pre bezdomovcov? Ja nechcem, aby boli hladní na Vianoce.“

Mami, prosím, ja ti s prípravou pomôžem, povedal Kubko.“ A tak mi nič iné neostávalo iba vybrať z mrazničky všetkého viac. Kapustnice sme navarili dvakrát viac ako inokedy. Kubko bezdomovcom zbalil jablká a sladkosti zo svojho „čarovného šuflíka“, aby toho mali viac. Jedlo bezdomovcom odniesol Kubko s manželom, no v čase, keď im odniesli jedlo, tam práve bezdomovci neboli. Nevadí, jedlo chlapci nechali v ich príbytku. Veď, keď sa vrátia, najedia sa. Tieto posledné Vianoce padla rovnaká otázka. A odvtedy varenie kapustnice je a bude našou každoročnou tradíciou na Vianoce. Tieto Vianoce sme navarili kapustnicu a Kubko s manželom ju zanesli do stanu pre bezdomovcov.

List napísala matka Jana Hozová, skutok vykonal Jakub Hoza, v šk. roku 2023/2024, žiak 2. triedy, ZŠ s MŠ F. J. Fugu Vinné

CENA ĽUDIA ĽUDOM

4.miesto

Zara a spolužiaci podporili Červené nosy

Každý zdravý človek si vlastne ani neuvedomuje, aké má šťastie. Aj ja patríam do tejto skupiny. Veľakrát zabúdame, koľko detí a ľudí také šťastie nemá. Ako môžem pomôcť ja? Stále som rozmýšľal. Potom to prišlo... Obchodný reťazec urobil úžasnú akciu. Začal predávať klaunovský nos. Ak ich kúpim pre celú moju triedu a pani učiteľku, prispejem aspoň trochu dobrej veci. Takýmto spôsobom som sa rozhodla podporiť zdravotných klaunov, ktorí prinášajú radosť a úsmev na tváre najmenších aj najstarších. Charlie Chaplin raz povedal: „Deň bez smiechu je stratený!“ Ak kúpou týchto nosov sa podarí zdravotným klaunom vyčariť úsmev čo i len jednej tvári, tak viem že to stálo za to.

List napísala a skutok vykonala Zara Lovászová s kolektívom žiakov, v šk. roku 2023/2024, žiačka 4. triedy, ZŠ Staničná 13, Košice

CENA ĽUDIA ĽUDOM

5.miesto

Mia zachránila život trojročnej sestričky

Posielam skutočný príbeh, ktorý sa udial úplne čerstvo, dňa 18. 6. 2024, žiačke Mii Majzeovej, ktorá zachránila život svojej trojročnej sestre. Niekedy sa udeje čin, ktorý je viac ako jednotky na vysvedčení... Ide o záchranu ľudského života! Mia, žiačka tretieho ročníka základnej školy, zachránila svoju mladšiu sestru, ktorá skočila do hlbokého bazéna bez rukávco a začala sa topiť. Deti si ju všimli, až keď ležala na vode bez pohybu, tvárou hore. Mia sa ju snažila vybrať z bazéna. Popisovala ju ako „handrovú bábiku“. Z bazéna jej musela pomáhať mama, ktorá volala sanitku. Mia duchaprítomne zareagovala, a keď videla, že sestra nedýcha, začala jej dávať umelé dýchanie a masáž srdca. KPR (kardio-pulmonálna resuscitácia). Mamina dýchala z úst do úst a Mia masírovala, čo to dalo. Keď sme sa jej pýtali, kde sa to naučila, vyjadrila sa, že bola v tábore, kde sa to učili, a v škole dostala aj diplom, keď mali prednášku o prvej pomoci a ona správne oživovala. Zareagovala výborne a

do príchodu sanitky sa jej s pomocou dospelých podarilo sestru dostať späť. Malú sestru previezli do trenčianskej nemocnice a potom vrtuľníkom do Bratislavy, kde sa o ňu postarali lekári. Nebyť odvahy a statočnosti jej sestry, lekári by už prácu nemali... Bolo zaujímavé, keď sme Miu na konci školského roka ohodnotili mimoriadnou cenou, a jej reakcia na 20-eurovú poukážku, ktorú si môže uplatniť na nákup čohokoľvek bola: „Kúpim niečo sestre Ninke.“

List napísala Mgr. Soňa Bellová, pedagogička, skutok vykonala Mia Majzelová, v šk. roku 2023/2024, žiačka 3. triedy, ZŠ Veľkomoravská 12, Trenčín

PARTNERI PROJEKTU :

Viac informácií o projekte nájdete na www.detskycin.sk
V prípade záujmu o podrobnejšie informácie, kontaktujte, prosím:
Magdaléna Fábryová, tel: 0907 797 236
magda.fabryova@detskycin.sk
Saša Broadhurst-Petrovická, tel: 0033 671704580
sasa.petrovicka@detskycin.sk

